

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Teze diplomové práce

**Účetní závěrka dle Mezinárodních standardů účetního
výkaznictví a dle českých účetních standardů u vybrané
organizace**

Kateřina Richterová

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Předkládaná diplomová práce představuje účetní závěrku dle českých účetních standardů a Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Teoretická část je čerpána z odborné literatury a je doplněna o informace z jednotlivých zákonů a vyhlášek vztahující se k tématu účetnictví a účetní závěrky.

Praktická část této diplomové práce je zaměřena na představení vybrané společnosti, která se zabývá vývojem, výrobou a prodejem prostředků zdravotnické techniky a léčiv. Na základě získaných informací z teoretické části je následně představena účetní závěrka vybrané organizace a jsou uvedeny příklady rozdílů účetní závěrky sestavované dle českých účetních standardů a Mezinárodních standardů účetního výkaznictví.

Závěrem práce je zhodnocení rozdílů účetní závěrky a celkové zhodnocení vybrané účetní jednotky. Tato část diplomové práce se dále věnuje návrhu opatření, která povedou ke zmírnění rozdílů účetní závěrky.

Klíčová slova: české účetní standardy, mezinárodní standardy účetního výkaznictví, IAS/IFRS, rozvaha, výkaz zisku a ztráty, aktiva, pasiva, náklady, výnosy

Úvod

Globalizace, jako soubor mnoha provázaných procesů, v současné době zasahuje do všech oblastí lidského života. Ovlivňuje společnost na úrovni sociální, technologické, kulturní, politické i ekonomické. Ekonomická globalizace spočívá v propojování světových ekonomik a trhů. Významným činitelem jsou zde nejen národní ekonomiky, ale také nadnárodní společnosti, které mohou působit za hranicemi vlastního státu. Díky těmto zahraničním investicím dochází k nárůstu mezinárodního obchodu a celosvětovému hospodářskému růstu. Stěžejním prvkem se tedy stávají informace o společnostech, především pak informace o výsledcích hospodaření podnikatelských subjektů. Účetnictví je nositelem těchto zásadních informací, a proto se v současnosti klade velký důraz na harmonizaci procesů účetnictví. Důvodem, proč je takový tlak na podnikatelské subjekty vyvíjen, je požadavek, aby výstupy o výsledcích hospodaření byly vzájemně srovnatelné, což je velmi zásadní například pro zahraniční investory. Diplomová práce určuje rozdíly v sestavování účetních závěrek dle českých účetních standardů a Mezinárodních standardů účetního výkaznictví.

Cíle práce a metodika

Cílem diplomové práce je na základě literární rešerše odborných dokumentů představit a dále zhodnotit základní rozdíly roční závěrky účetní jednotky sestavené dle českých účetních standardů v porovnání s mezinárodními standardy účetního výkaznictví.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Část teoretická byla vypracována metodami kvantitativního charakteru. Jedná se o metodu analýzy a poté syntézy obsahu odborné literatury, právních předpisů a dalších zdrojů. Teoretická východiska poskytla nezbytné informace pro zpracování praktické části diplomové práce. Praktická část je vypracována kombinací kvalitativních a kvantitativních metod. Na základě získaných informací byla provedena případová studie ve zvolené společnosti B. Braun Medical s.r.o., v které byly odhaleny základní odlišnosti mezi účetní závěrkou sestavenou dle českých účetních standardů a dle mezinárodních standardů IAS/IFRS. Informace o této společnosti byly získány z intranetových stránek společnosti B. Braun Medical s.r.o. a vedeného účetnictví. Pro splnění dílčího cíle diplomové práce, tedy určení výhod a nevýhod plynoucí z porovnání českých účetních standardů a Mezinárodních standardů účetního výkaznictví, jsou v závěru práce implementovány i výhody a úskalí obou účetních závěrek. V závěru jsou navržena některá opatření vedoucí k vyrovnání rozdílů účetních závěrek.

Výsledky a závěr výzkumu

Diplomová práce si kladla za cíl zjistit, jaké jsou rozdíly účetní závěrky dle českých standardů a Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. K naplnění tohoto cíle byla použita případová studie a pro zpracování praktické části byla vybrána společnost B. Braun Medical s.r.o.

Obchodní společnost je součástí celosvětového koncernu B. Braun zabývající se vývojem, výrobou a prodejem prostředků zdravotnické techniky a léčiv. Dle Zákona o účetnictví sestavuje B. Braun Medical s.r.o. účetní závěrku v plném rozsahu a je také povinna vyhotovovat výroční zprávu. Zákon o účetnictví dále ukládá povinnost ověření účetní závěrky auditorem. B. Braun Medical musí v tomto ohledu splňovat požadavky mateřské společnosti, tj. společným koncernovým auditorem skupiny B. Braun je auditorská společnost PricewaterhouseCoopers.

V rámci personální politiky ve vybrané společnosti bylo rozhodnuto o zřízení sociálního fondu za účelem přispívání zaměstnancům na životní pojištění. Dle českých účetních standardů je sociální fond součástí vlastního kapitálu a veškeré změny jsou

zachycovány ve Výkazu o změnách vlastního kapitálu. Tento výkaz je dle české účetní legislativy nepovinnou součástí účetní závěrky. Pokud by se společnost B. Braun Medical s.r.o. rozhodla sestavovat Výkaz o změnách vlastního kapitálu jako nepovinnou část účetní závěrky, uživatelé by neměli o stavu sociálního fondu žádné informace. Naopak mezinárodní úprava nedovoluje tvořit ze zisku fondy k účelu uplatnění zaměstnaneckých výhod. Sociální fond je brán jako krátkodobé zaměstnanecké benefity a je vykazován přímo v závazcích společnosti. Výhodou je, že snižují výsledek hospodaření a v rozvaze jsou zachyceny v tom období, se kterým souvisí. Řešením by v tomto případě mohla být tvorba rezerv. Vytváření rezerv je způsob, který ovlivní výsledek hospodaření a promítne se v období, se kterým časově souvisí, stejně tak jako je to v případě vykazování sociálního fondu dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví.

Tvorba dohadných položek u společnosti B. Braun Medical s.r.o. souvisí s problémem vypořádání se s fakturami, které společnost obdržela až po konci roční účetní závěrky. Účetní legislativa nařizuje tvorbu a využívání dohadných položek k účtování těch případů, které věcně i časově souvisejí s daným účetním obdobím, ale společnost nemá k dispozici potřebné podklady. Při tvorbě dohadných položek je důležité mít na paměti, že se vždy jedná o předpokládané částky. Výše dohadných položek vychází ve vybrané společnosti především z historické zkušenosti. Pokud jsou dohadné položky odhadnuty nesprávně, společnost se může rozhodnout pro otevření třináctého období. Toto však umožňuje pouze česká legislativa. Snahy společnosti B. Braun s.r.o. jsou, již třinácté období neotevírat, aby nevznikal rozdíl mezi výsledky účetních výkazů. Tvorba dohadných položek závisí především na schopnosti předvídat určité jevy. Řešením je důsledná evidence opakujících se faktur, znalost periodicity těchto faktur a sledování vývoje částek spolu s přihlédnutím k možným nastalým skutečnostem, např.: konec platnosti smluv, změny dodavatelů, změna sazby daně apod. Nutné je také získávání informací od ostatních oddělení společnosti o očekávaných výdajích spojených s koncem roku. Tvorba dohadných položek zůstane vždy pouze odhadem, přesnost tohoto odhadu závisí na schopnosti společnosti jisté jevy předvídat.

Problematika vykazování finančního leasingu je dána rozdílným pohledem na samotnou podstatu finančního leasingu. Leasing je dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví klasifikován dle ekonomické podstaty operace, oproti tomu česká legislativa klasifikuje leasing na základě právní formy leasingové smlouvy. Pronajaté aktivum dle IFRS je aktivováno do majetku, vykáže se v rozvaze v položce pozemky, budovy a zařízení a následně je odepisováno. Dle české úpravy společnost vyazuje pronajatý majetek pouze v podrozvahové evidenci a předmět finančního leasingu odepisuje pronajímatel. Vykazování

této položky dle mezinárodní úpravy vede ke změnám bilanční sumy společnosti a k rozdílnému výsledku hospodaření oproti české úpravě. Řešením je operativní leasing. Jedná se o druh leasingu, při kterém, po ukončení smlouvy, zůstává vozidlo v majetku pronajímatele. Výhodou také je, že nájemce nemusí platit první navýšenou mimořádnou splátku, která má vliv na rozdělení přidělených rozpočtů jednotlivým divizím společnosti B. Braun Medical s.r.o. Prostřednictvím operativního leasingu by společnost nemusela evidovat pronajatý majetek v podrozvahové evidenci dle českých účetních standardů, ani by ho nemusela pronajatou věc zařazovat do majetku, jak je povinna dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví.

Rozdílnost účetních závěrek ve vybrané společnosti B. Braun Medical s.r.o. není zásadní. Tato skutečnost vychází z toho, že společnost je součástí celosvětového koncernu B. Braun. Nutnost porovnání ekonomických informací v jednotlivých společnostech skupiny B. Braun vede ke snaze co největšího přiblížení účetních závěrek. Rozdílnost účetní závěrky dle českých účetních standardů a Mezinárodních standardů účetního výkaznictví zůstává v některých oblastech účetnictví patrná. Potřeba sjednocení, srozumitelnosti a spolehlivosti ekonomických informací je důležitým faktorem pro další vývoj světové ekonomiky. Pouze společnost, která předkládá srozumitelné finanční výkazy, může obstát na celosvětovém trhu.

Vybrané zdroje

DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IAS/IFRS*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2011. 327 s. ISBN 978-80-251-3652-2.

HINKE, Jana. *Účetní systém IAS/IFRS*. 1. vyd. Praha: Alfa, 2007. 190 s. ISBN 978-80-903962-2-7.

JÍLEK, Josef, SVOBODOVÁ, Jitka. *Účetnictví podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví 2013*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 448 s. ISBN 978-80-247-4710-1.

RYNEŠ, Petr. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka k 1. 1. 2014*. 14. vyd. Olomouc: ANAG, 2014. 1144 s. ISBN 978-80-7263-853-6.

STROUHAL, Jiří. *Účetní závěrka*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 304 s. ISBN 978-80-7357-692-9.

ŽÁROVÁ, Marcela. *Financial Reporting in the Czech Republic*. 1. vyd. Praha: Oeconomica Publishing House, 2014. 107 s. ISBN 978-80245-2031-5.